

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА у периоду од 2018. до 2022. године

* ОПШТИНА ЛУЧАНИ *

УВОД

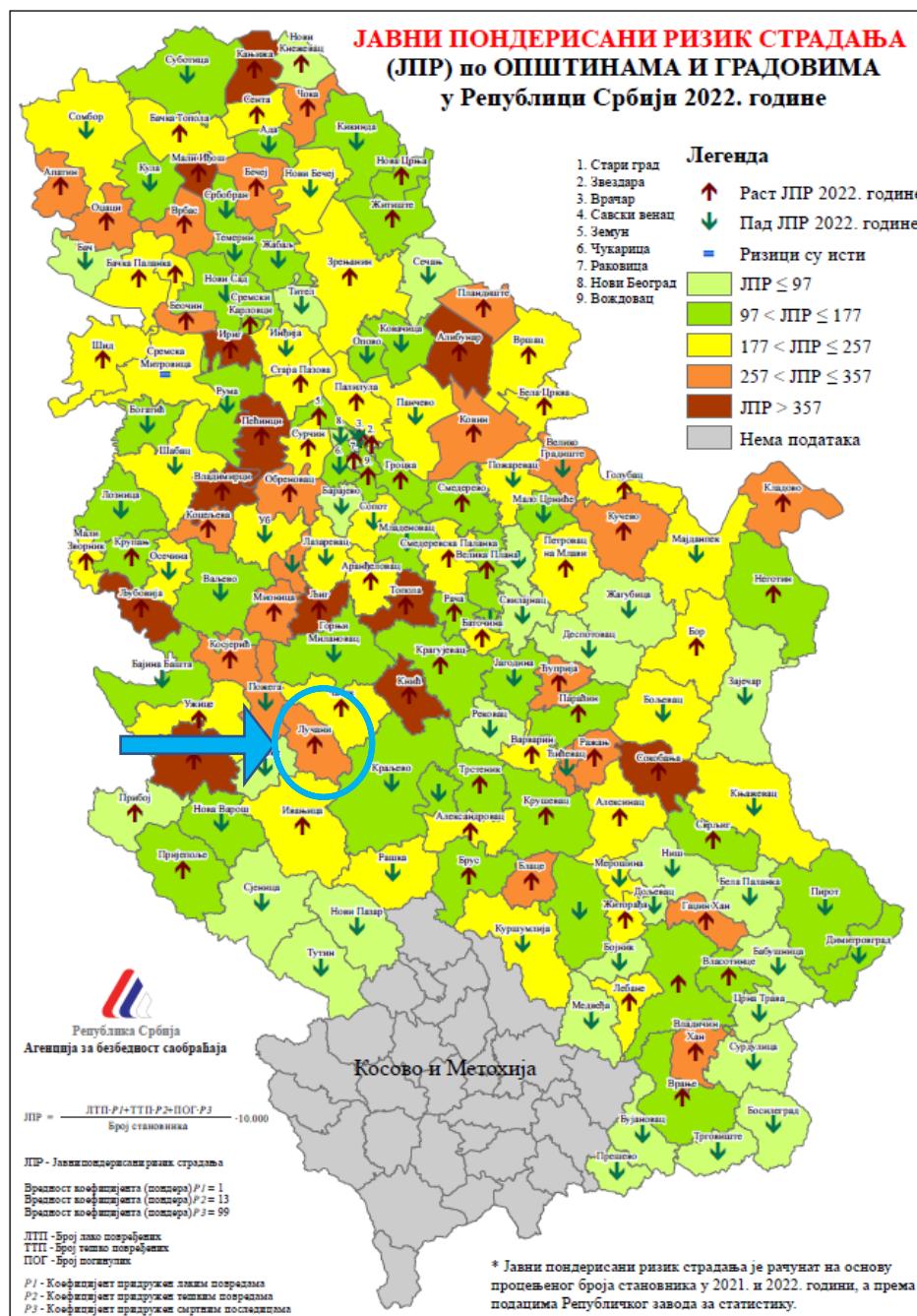
Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се додориле у периоду од 2018. до 2022. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2022. године.

Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Лучани. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2018-2022. година), када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Лучани. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Лучани.

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требали да буду коришћени као смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјекта на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

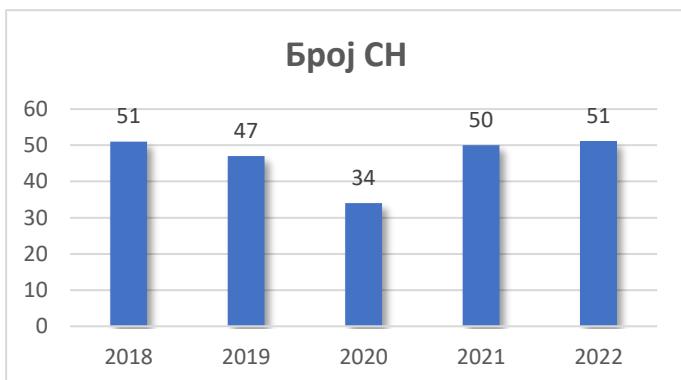
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама може се користити и јавно доступна апликација „**ИНТЕГРИСАНА БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**”, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istrazivanja/baza-podataka> или директно преко линка <http://bazabs.abs.gov.rs/absPortal/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2022. ГОДИНЕ

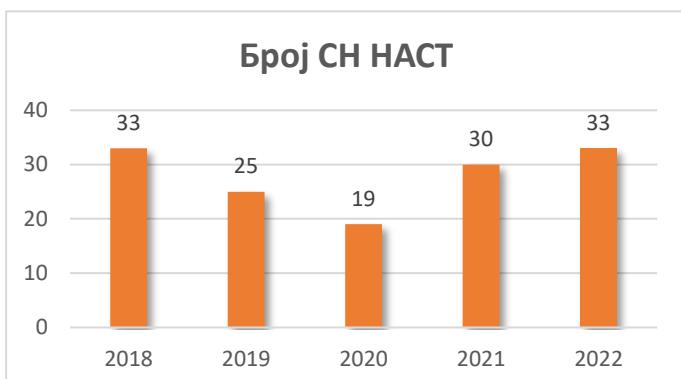

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2022. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погијели, тешко повређени и лако повређени) током 2022. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Лучани припада класи **високе вредности ризика**, при чему је у 2022. години дошло до **повећања** јавног пондерисаног ризика у односу на 2021. годину. Ова локална самоуправа је на **144. месту** од 161 локалне самоуправе у Републици Србији по вредности јавног пондерисаног ризика за 2022. годину.

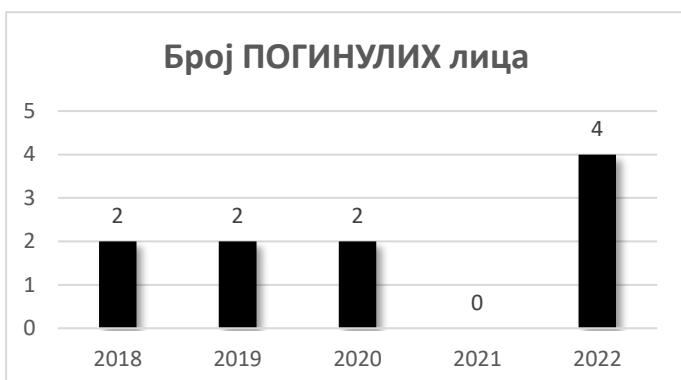
2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА (2018-2022. ГОДИНА)

- Укупан број евидентираних саобраћајних незгода је 233.

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима је 140.

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама је 10.

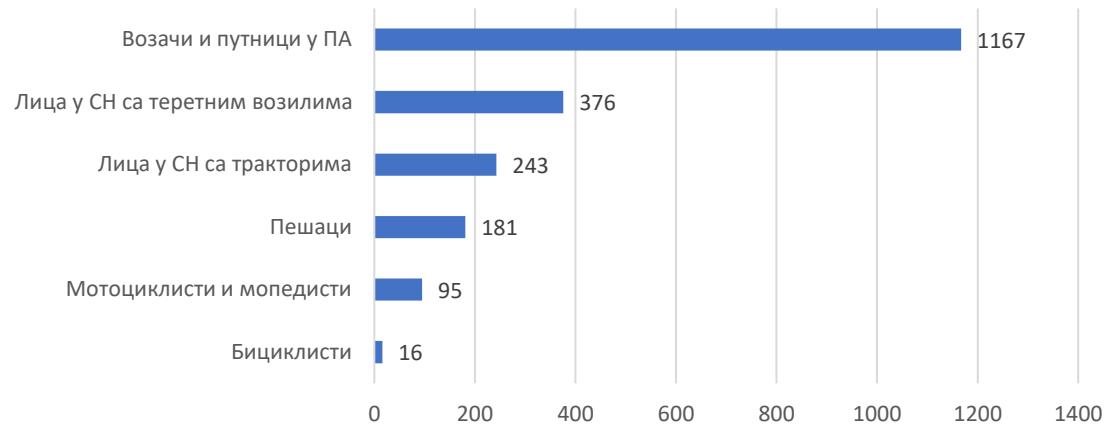

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама је 229.

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА (2018-2022. година)

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

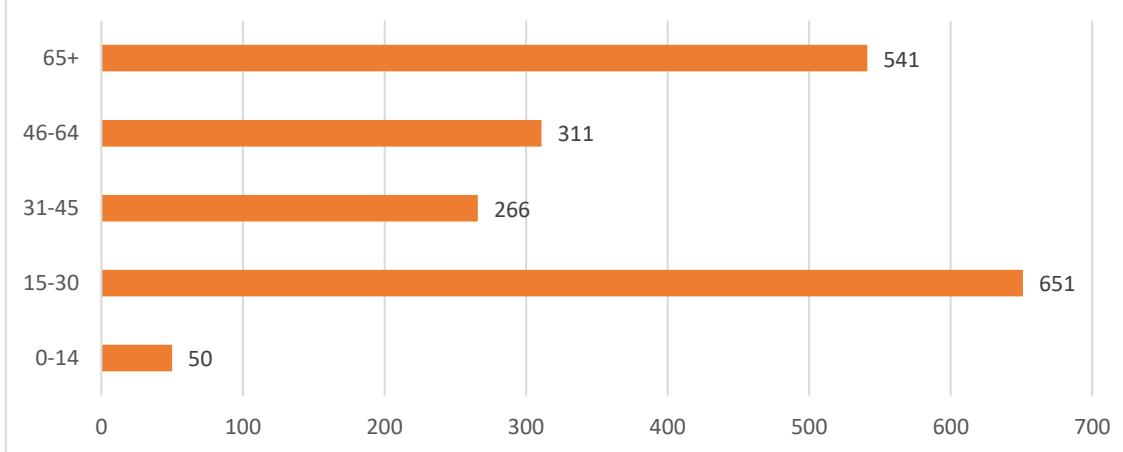
Пондерисани број настрадалих лица

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГx99, ТТПx13 и ЛТПx1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

Пондерисани број настрадалих лица

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГx99, ТТПx13 и ЛТПx1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 15-30 година**.

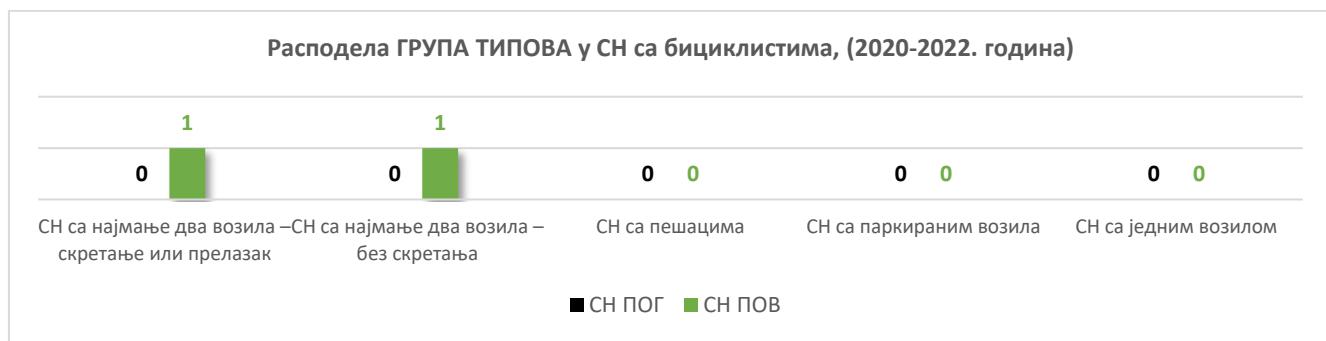
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

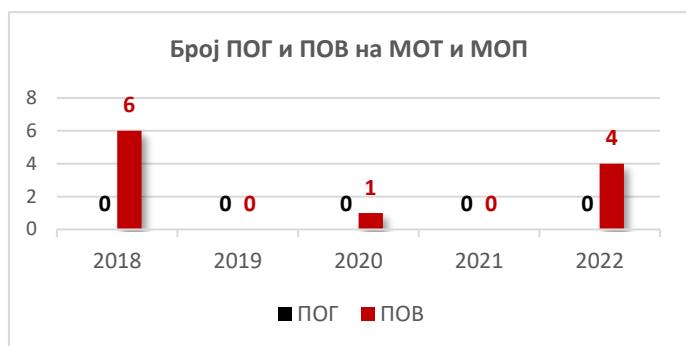
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

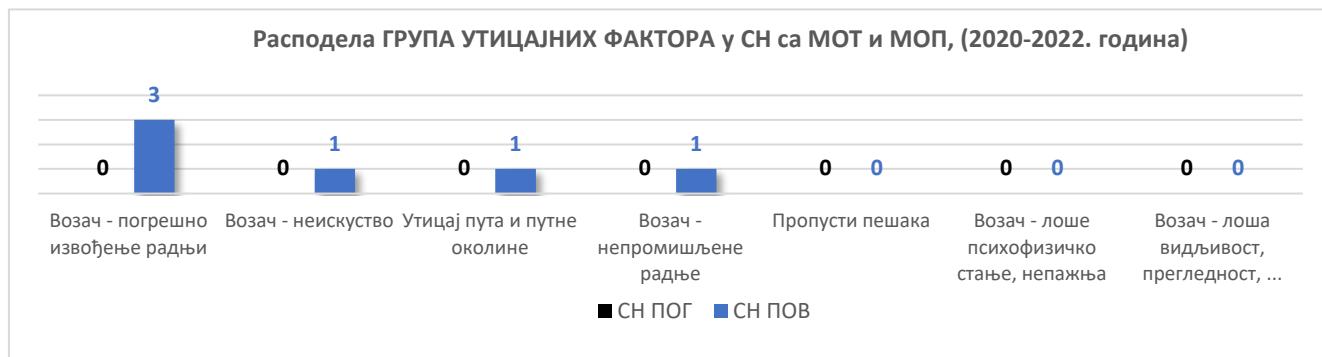
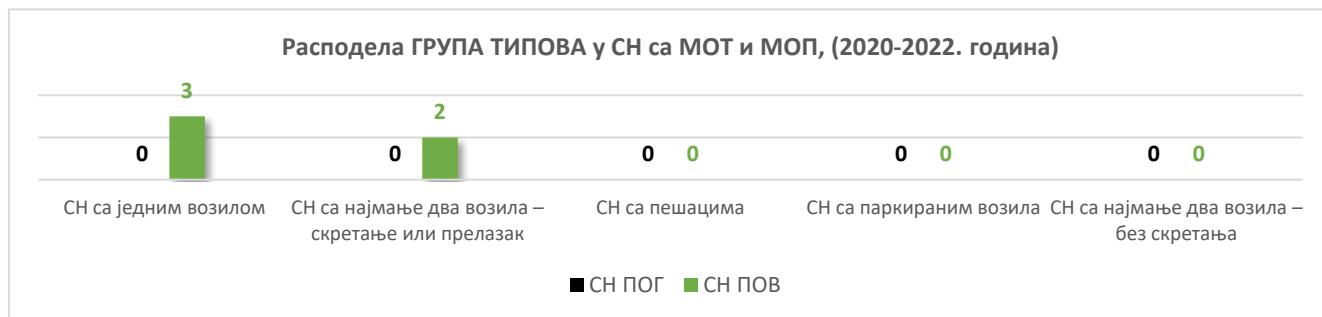
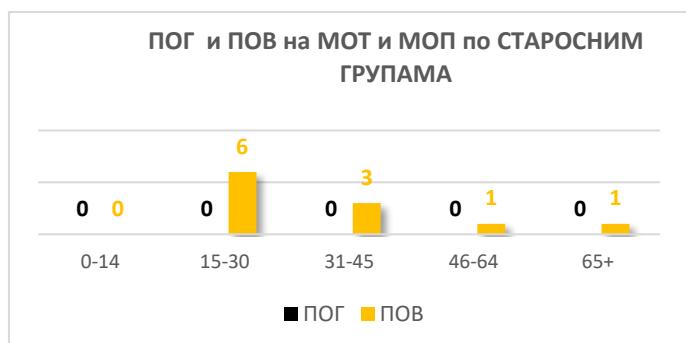
- **Није било погинулих бициклиста у СН (у Србији бициклисти чине 9% свих погинулих лица у СН).**
- **Број повређених бициклиста је 4, што чини 2% повређених лица у СН (у Србији бициклисти чине 7% свих повређених лица у СН).**
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **0-14 година**.
- Бициклисти су страдали у **марту, априлу, октобру и новембру**.
- У периоду од 2020. до 2022. године у СН са учешћем бициклиста одабране су **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак и СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2020. до 2022. године групе **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем бициклиста су **Возач - погрешно извођење радњи и Возач - лоше психофизичко стање, непажња**.

6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

- Није било погинулих лица на моторизованим двоточкашима у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених лица на моторизованим двоточкашима је 11, што чини 5% повређених лица у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 6% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на МОТ и МОП је међу лицима старости 15-30 година.
- Лица на МОТ и МОП највише страдају у априлу.
- У периоду од 2020. до 2022. године у СН са МОТ и МОП најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем МОТ и МОП је **Возач - погрешно извођење радњи**.

7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

- Број погинулих лица у ПА је 7, што чини 70% погинулих лица у СН (у Србији лица у ПА чине 45% погинулих).
- Број повређених лица у ПА је 174, што чини 76% повређених лица у СН (у Србији лица у ПА чине 63% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Лица у ПА највише страдају у новембру.
- У периоду од 2020. до 2022. године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група утицајних фактора у СН са учешћем ПА је Возач - непромишљене радње.

8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

- Погинуло је 2 лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора, што чини 20% погинулих лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 7% погинулих).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 4% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 2% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **мају, јулу и септембру, новембру**.
- У периоду од 2020. до 2022. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - неискуство**.

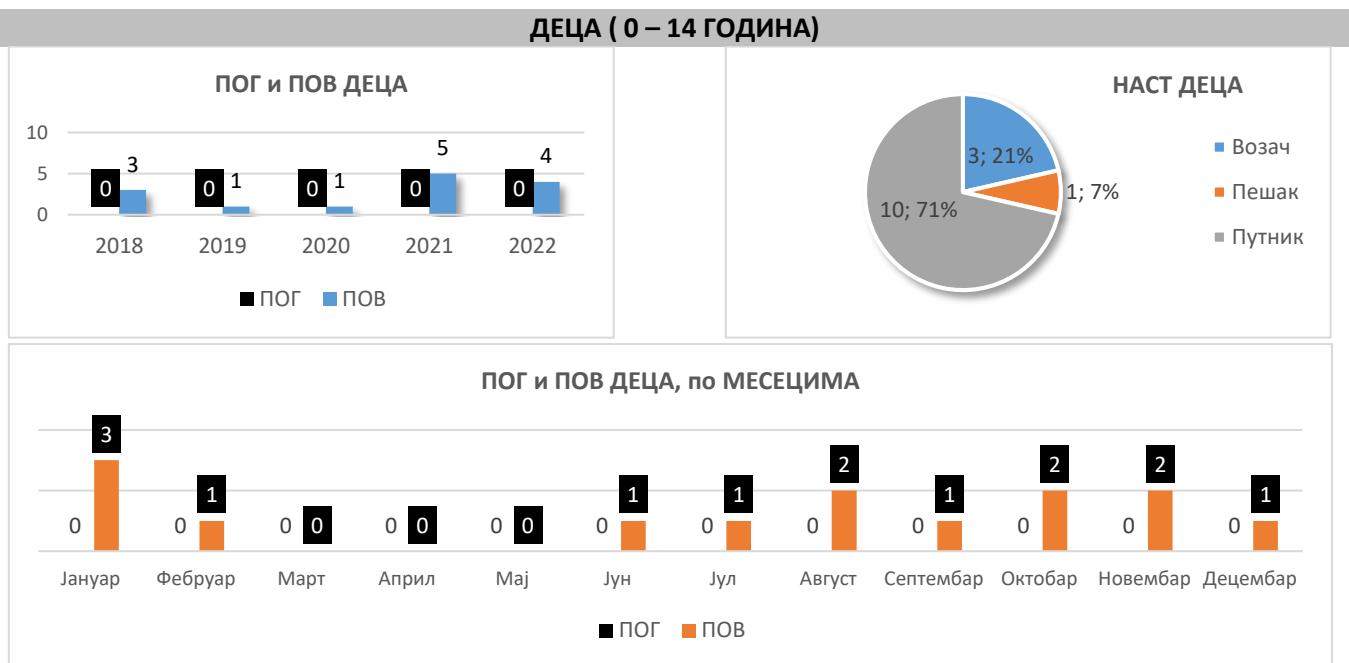
9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

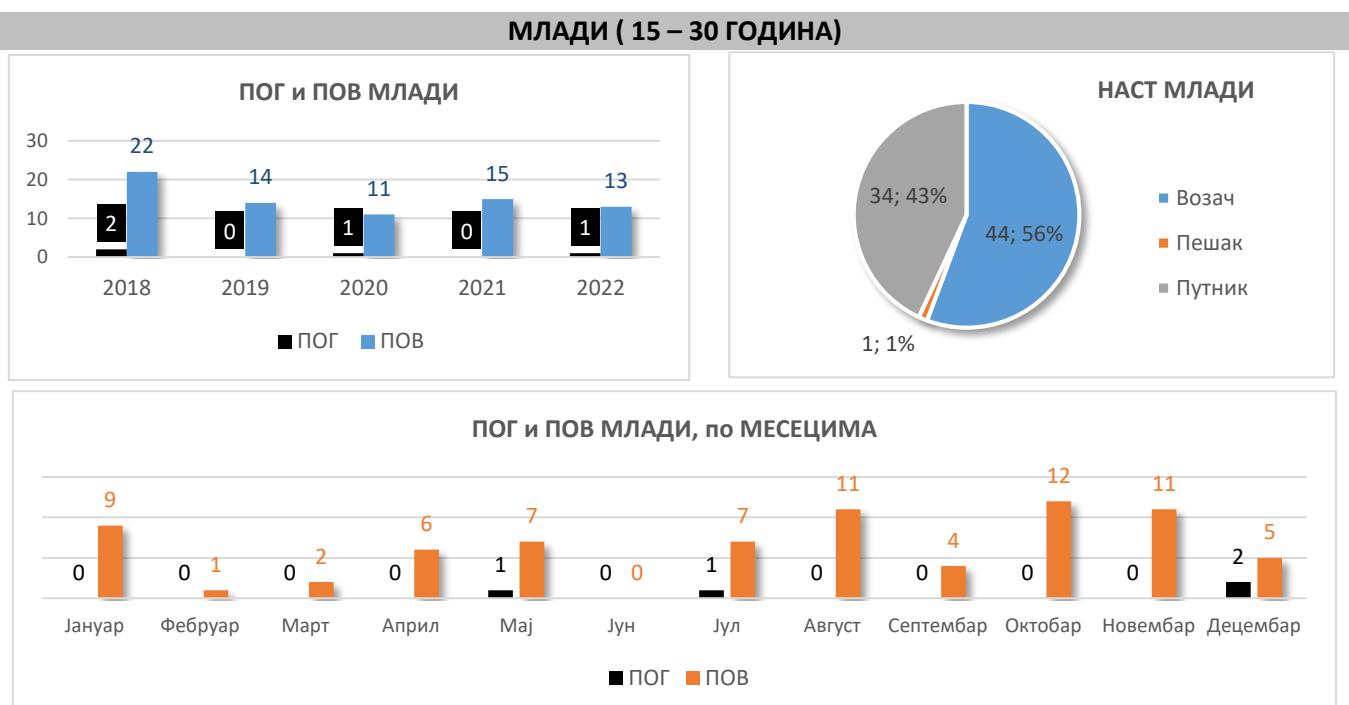
- Погинула су два лица у СН са учешћем теретних возила, што чини 20% погинулих лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 23% погинулих лица).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 15% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 16% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у теретном возилу је међу лицима старости 46-64 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у новембру.
- У периоду од 2020. до 2022. године код СН са теретним возилима најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је **Возач - непромишљене радње**.

10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА (2018-2022. година)

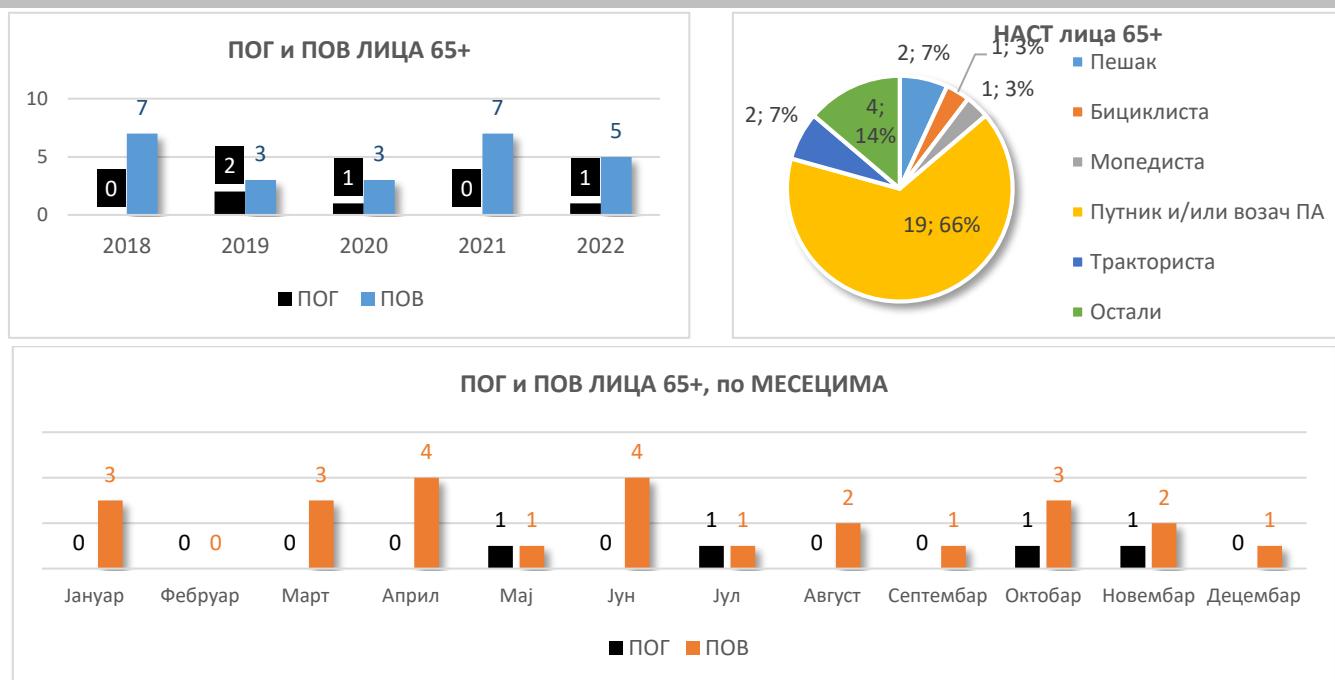

- Број повређене деце у посматраном периоду је 14, док није било погинуле деце.
- Од укупног броја настрадале деце, деца путници чине 71%, деца пешаци 7%, а деца возачи 21%.
- Деца највише страдају у јануару.

- Укупно су погинула 4 млада лица, односно 40% од укупно погинулих лица (у Србији млади чине 20% погинулих лица), док је 75 младих лица повређено, што чини 33% од укупно повређених лица (у Србији млади чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (56%).
- Млади највише страдају у октобру.

ЛИЦА СТАРИЈА ОД 65 ГОДИНА

- Укупно су **погинула 4 лица старија од 65 година**, што чини **40%** од укупно погинулих лица (у Србији лица старија од 65 година чине 31% погинулих лица), док је **25 старијих лица повређено**, што чини **11%** од укупно повређених лица (у Србији она чине 12% повређених лица).
- Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА** (66%).
- Старији највише страдају у **априлу, јуну и октобру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2022. ГОДИНУ, за територију општине Лучани

У Табели 1. су приказане вредности најважнијих индикатора безбедности саобраћаја у вези са понашањем учесника у саобраћају (употреба сигурносних појасева, дечијих заштитних система, заштитних кацига, мобилног телефона у току вожње и понашање пешака), измерених у 2022. години на територији општине Лучани. Све измерене вредности индикатора сврстане су у одговарајућу класу. Дефинисано је пет класа, којима су придружене боје: зелена, жута, наранџаста, црвена и црна. Зелена боја код сваког индикатора означава најбољу класу, док црна боја означава најлошију класу са аспекта безбедности саобраћаја.

Табела 1. Вредности свих индикатора за територију општине Лучани и Републику Србију (2022)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА*	95,5	131	96,5	95,8	116	96,7	95,7	128	96,6
	ТВ*	90,0	109	92,2	97,1	20	90,4	93,8	46	91,0
	БУС*	75,0	134	85,1	90,0	38	84,9	82,5	103	85,6
Сигурносни појас	Возачи ПА	71,3	141	84,0	82,2	128	86,9	76,8	140	86,3
	Сувозачи ПА	67,2	148	79,6	84,6	69	82,1	75,9	133	81,3
	Предње седиште ПА	69,7	145	82,3	83,1	118	85,0	76,4	142	84,3
	Задње седиште ПА	17,0	78	16,8	16,0	93	20,2	16,5	100	19,3
	Возачи ТВ	66,7	31	47,0	35,3	114	51,2	50,0	84	49,6
	Сувозачи ТВ	100,0	1	57,4	40,0	106	59,2	50,0	84	56,2
	Предње седиште ТВ	67,7	27	48,6	35,9	128	52,5	50,0	81	50,6
	Возачи БУС	0,0	116	20,9	0,0	144	28,8	0,0	152	26,2
	Сувозачи БУС	0,0	53	26,4	0,0	61	30,2	0,0	85	29,0
	Предње седиште БУС	0,0	117	21,4	0,0	144	28,9	0,0	152	26,5
Заштитни системи за децу	Дечије седиште*	66,7	84	68,3	86,7	27	70,6	76,7	52	71,0
	Сигурносни појас*	15,0	133	46,6	25,0	122	46,8	20,0	139	48,3
	Укупно – деца*	46,0	127	58,4	62,0	85	60,3	54,0	114	61,0
Заштитни системи – сви у ПА*		64,0	143	74,4	76,3	102	77,0	70,1	138	76,4
Заштитне кациге	Возачи мопеда	N/A	N/A	69,2	N/A	N/A	69,4	N/A	N/A	69,2
	Путници на мопедима	N/A	N/A	65,3	N/A	N/A	76,3	N/A	N/A	70,7
	Возачи и путници на мопедима	N/A	N/A	68,4	N/A	N/A	71,2	N/A	N/A	67,3
	Возачи мотоцикла	100,0	1	88,9	N/A	N/A	85,3	100,0	1	87,7
	Путници на мотоциклима	100,0	1	76,6	N/A	N/A	82,0	100,0	1	80,3
	Возача и путника на мотоциклима	100,0	1	87,3	N/A	N/A	84,9	100,0	1	86,8
	Мопедиста и мотоциклиста	100,0	1	76,1	N/A	N/A	77,3	100,0	1	76,1
Пешаци	Бициклисти	N/A	N/A	5,8	0,0	36	5,5	0,0	69	5,7
	% прелазака на "зелено" светло*	N/A	N/A	83,9	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	83,9
	% прелазака на ОПП*	18,9	155	69,4	N/A	N/A	N/A	18,9	155	69,4
	% исправних прелазака*	18,9	156	75,0	N/A	N/A	N/A	18,9	156	75,0
	% исправних прелазака деце*	36,0	156	76,1	N/A	N/A	N/A	36,0	156	76,1
	% прелазака без ометања*	99,6	1	95,1	N/A	N/A	N/A	99,6	1	95,1

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

* – индикатори који се први пут мере или се први пут посматрају „позитивистички“.

ЛС – локална самоуправа

ПА – путнички автомобил

БУС – аутобус

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

СРБ – Република Србија

ТВ – теретна возила

ОПП – обележени пешачки прелаз

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Коришћење мобилног телефона.** На територији посматране ЛС, индикатор коришћења мобилног телефона у путничким аутомобилима током вожње је лошији од републичког просека. Вредност овог индикатора припада категорији веома ниских вредности.
- **Употреба сигурносног појаса на предњем седишту.** Вредност овог индикатора је испод републичког просека и спада у категорији ниских вредности. Вредност овог индикатора се није значајно мењала претходних година. Посматрана ЛС је међу 20 најлошијих према овом индикатору.
- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту.** Вредност овог индикатора у посматраној ЛС је испод републичког просека и износи свега 16,5%.
- **Коришћење заштитних система за децу.** Вредност овог индикатора спада у категорију веома ниских вредности индикатора и испод је националног просека. Коришћење дечијих седишта у посматраној ЛС је за око 5% испод националног просека.
- **Понашање пешака (без ометања пажње).** Вредности свих посматраних индикатора који анализирају понашање пешака припадају категорији ниских и веома ниских вредности.

Са друге стране, **позитивни резултати безбедности саобраћаја** уочавају се у следећим областима:

- **Понашање пешака (ометање пажње).** Вредност овог индикатора у ЛС је најбоља у држави и спада у категорију високих вредности индикатора безбедности саобраћаја.

12. НАЈВАЖНИЈЕ ЧИЊЕНИЦЕ О СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА на територији општине Лучани, У ПЕРИОДУ ОД 2018. до 2022. ГОДИНЕ

- Догодило се укупно 233 саобраћајне незгоде, од којих је 140 саобраћајних незгода са настрадалим лицима.
- У саобраћајним незгодама погинуло је 10 лица, док је теже и лакше повређено 229 лица.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- Погинуо је један пешак, што чини 10% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Није било погинулих бициклиста у СН.
- Није било погинулих лица на моторизованим двоточкашима у СН.
- Погинуло је 7 лица у ПА, што чини 70% од укупног броја погинулих лица у СН.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника био трактор, погинула су два лица, што чини 20% од укупног броја погинулих лица.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника било теретно возило, погинула су два лица, што чини 20% од укупног броја погинулих лица.
- У посматраном периоду повређено је 14-оро деце, док није било погинуле деце у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству путника (71%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 4 младих. Млади чине 40% од укупног броја погинулих лица у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (56%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 4 лица старијих од 65 година, што чини 40% од укупног броја погинулих лица. Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству путника и/или возача ПА (66%).
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са једним возилом“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у новембру.

Агенција за безбедност саобраћаја

Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Светлана Миљуш

Бојана Мильковић

Младен Ковач

Ивана Панић

Контакт подаци

+381 11 3117 298

istratzivanja@abs.gov.rs

Извештај о основним показатељима стања безбедности саобраћаја је припремљен на основу података о саобраћајним незгодама и њиховим последицама на територији локалне самоуправе, који су доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, као и на основу других доступних података чији извори су наведених у прегледном извештају. Подаци из Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја су јавно доступни кроз WEB GIS апликацију, на адреси <http://bazabs.abs.gov.rs/absPortal/>.

Податке о саобраћајним незгодама и последицама који су доступни у Интегрисаној бази података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, Агенција за безбедност саобраћаја добија од Министарства унутрашњих послова Републике Србије.